

have nogle faa Statshavne, nemlig Helsingør, Frederikshavn og Esbjerg. De ere anlagte for Statens Regning og drives for Statens Regning. Alle Udgifter affholdes af Statskassen, og alle Indtægter gaa ind i Statskassen. De øvrige Provinshavne omkring i Købstæderne ere kommunale; de bestyres af vedkommende Kommunalbestyrelse for Kommunens Regning, selv om Havnekassens Indtægter og Udgifter holdes adskilte for sig. Kjøbenhavns Havn derimod er en selvstændig Institution, der bestyres i sidste Instans af Indenrigsministeren. I øvrigt er der et Havneraad, som kun har en raadgivende Stilling, og hvortil saavel Kommunalbestyrelsen som Regeringen sende Medlemmer, siden 1891 ogsaa Rigsdagen. Havnen har altsaa sine egne Indtægter og sine egne Udgifter og maa klare sig selv. Den har i sidste Instans hverken Staten eller Kommunen at falde tilbage paa. Denne Stilling har for Havnen dog ikke medført Ubehageligheder, eftersom dens Indtægter have været tilstrækkelige til at dække dens Udgifter. I 1891 besluttede man sig til en længe tiltrængt Udvidelse og Forbedring af Havnen, hvilket skete ved Anlæget af Frihavnen. Dertil krævedes store Udgifter, og tilstrækkelige Midler dertil havde Havnen ikke til sin Raadighed. Det blev derfor nødvendigt at optage et Laan, og dette Laan, som androg 8 Millioner Kr. hjalp Staten Havnen til at faa paa de billigste Vilkaar ved at give Rentegaranti derfor. Samtidig nedsatte man Havneafgiften til omtrent det halve af, hvad den havde været hidtil. Det kunde synes at være en dristig Disposition at paatage sig store Udgifter og samtidig reducere sine Indtægter saa stærkt; men det har vist sig, at denne Disposition ikke har været uheldig. Resultatet for Havnen er allerede efter ikke mange Aars Forløb blevet gunstigt. I 1895, det første Aar efterat Frihavnen var aabnet, var der et Underskud ved Havnens Drift, idet de ordinære Udgifter med et Beløb af omtrent 63,000 Kr. overstege de ordinære Indtægter. Under de ordinære Udgifter er ogsaa indbefattet Forrentning af og Afdrag paa Havnens Laan. Men derefter ere Indtægterne stegne saa raskt, at allerede i 1898 var der et Overskud paa omtrent $\frac{1}{4}$ Million Kr.; Overskuddet har i 1899 været omtrent det samme og er anslaaet for det løbende Aar til at ville blive en lignende Sum. Samtidig hermed har Havnen en Kassebeholdning, som i Begyndelsen af indeværende Aar

var omtrent $1\frac{3}{4}$ Million Kr.; og som antages til ved Aarets Udløb at ville være $1\frac{1}{2}$ Million. I det løbende Aar er der nemlig betydelige ekstraordinære Udgifter at affholde, saaledes navnlig til Ombygning af Langebro. Ved Siden heraf ejer Havnen 110,000 Kv.-Alen, til Dels værdifulde Grunde, som kunne sælges efterhaanden, altsaa ogsaa et betydeligt Aktiv. Havnens finansielle Stilling maa derefter nu siges at være saaledes, at man uden Frygt kan gaa til Udførelsen af de yderligere større Arbejder, der kræves for at forbedre, navnlig den sydlige Del af Havnen. I 1891, da Staten gav sin Garanti for det omtalte Havnelaan, blev det fastslaaet, at Rigsdagen skulde have et vist Tilsyn med Havnens finansielle Styrelse. Det bestemtes, at Rigsdagen skulde sende Medlemmer til Havneraadet, og endvidere at Havnevæsenet ikke uden Rigsdagens Samtykke kan beslutte Iværksættelsen af større ny Udvidelser eller Arbejder. Som Følge deraf udkræves der Rigsdagens Samtykke til de Arbejder, som der her er Tale om. Her at gaa dybt ind paa de tekniske Enkeltheder, synes der mig ikke stor Grund til. Det Tilsyn, som er forbeholdt Lovgivningsmagten siden 1891, er efter sin Natur nærmest af finansiell Art. Formaalet er især, at Lovgivningsmagten skal kunne have Indseende med, at Havnen ikke paadrager sig Forpligtelser, der kunde antages at overstige dens Evne, og at i øvrigt de større Foranstaltninger, som iværksættes, i det hele kunne anses for forsvarlige og vel begrundede. Det er da nærmest fra dette Synspunkt, at det forekommer mig, at Lovgivningsmagten har Anledning til at betragte dette Forslag. De Arbejder, der her er Tale om, er formentlig tre. Det første er Anlæget af Bølgebrydere Nord for Havnen for at tilvejebringe større Ro, navnlig paa Inderreden. Dels som en Følge af den Indsnævring af Inderreden, der har fundet Sted ved Frihavnsens Anlæg, og dels som en Følge af den betydelige Forøgelse af Strømstyrken i Havnen, som navnlig er bleven foraarsaget ved Uddybning af Kalleboderne, er Inderreden nu bleven temmelig urolig og afgiver ofte tilstrækkelig tryk Ankerplads. Man har derfor fundet det rigtigt at anlægge Bølgebrydere Nord for Trekroner, og de ere beregnede til at koste omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Det andet Arbejde er en Ombygning af Knippelsbro og en Regulering af Kystlinierne ved den. Lige siden den nuværende Knippelsbro